

Yom HaZikaron och Yom Ha'atsma'ut

Andreas Johansson berättar här om Minnesdagen för stupade soldater och terroroffer samt Nationaldagen och om sina egna upplevelser av dessa dagarna under sin tid i Israel.

Framstående soldater från olika delar av Israels försvarsmakt erhåller utmärkelser i en ceremoni på Självtändighetsdagen. Foto: Haim Zach, GPO

I **Israel** firas *nationaldagen*, eller självständighetsdagen (Yom Ha'atsma'ut), alltid dagen efter *minnesdagen för stupade soldater och terroroffer* (Yom HaZikaron). Budskapet är tydligt: Självtändigheten har ett högt pris.

Sirenerna ljuder

På kvällen, då solen går ned och Minnesdagen för stupade soldater börjar, så ljuder sirenerna över hela landet kl 20:00. 2018 blir det på kvällen 17:e april. Folk står stilla. De som kör bil stannar och ställer sig vid sidan om bilen. Antalet fallna soldater och terroroffer i Israel är alltid högre i år än i fjor. Israelisk TV brukar sända direkt från Västra muren. Jag minns från ett av åren i Israel då de som bar fanan vid Västra muren var änkan och barnen efter en fallen soldat.

Soldaten var bror till en av mina barns lärare. Presidenten, Re'uven Rivlin, kommenterade att när han var ung var det hans jämnåriga som stupade. Efter hand kunde de som stupade varit hans barn och nu kunde de varit hans barnbarn. Hela ceremonin vid Västra muren den kvällen uttrycker en smärta.

En dystert dag

På morgonen efter, brukar de som mist sina nära och kära i krig och terror bege sig till gravplatserna där deras kära ligger för att vara med om officiella minnesceremonier.

Skolan där vi hade våra barn höll på morgonen varje sådan *Minnesdag för stupade soldater och terroroffer* en stor ceremoni på en idrottsbana med marcher, musik

och inte minst uppläsning av namnen på tidigare elever vid skolan som inte längre lever. Över 200 namn lästes upp, och listan blev vissa år längre.

Kl 11 på förmiddagen ljuder sirenerna igen i två hela minuter. Allt stannar upp. Jag har stått i gatukorsningar och sett på hur bilar stannar mitt i korsningen, och ställer sig vid sidan om bilen. Fotgängarna står stilla, ingen pratar. Sirenerna tjuvar. Ett år var det en dam som började prata med mig precis efter att sirenerna tystnat. Hennes föräldrar hade kommit från Tjeckien innan hon föddes. Så sade hon: "Bland de som har bott länge i Israel, finns det ingen som inte har mist familjemedlemmar."

På TV är det bara dystert hela

På självständighetsdagen delas Israelpriset ut till framstående israeler inom olika områden. Foto: Moshe Milner, GPO

Israeliska soldater i givakt under en officiell ceremoni. Foto: Cori Widén

dygnet *Minnesdagen* pågår. Dokumentären om den ene efter den andre som berättar om hur de miste sina nära och kära sänds.

Självständighetsdagen

Så går solen ned, och helt tvärt så börjar nationaldagen. Plötsligt blir TV-programmen fulla av glad musik. Många bjuder sina vänner till grillfest redan på kvällen, medan andra väntar med grillandet till påföljande förmiddag. Ofta hålls det gratiskonserter och det bränns av en hel del fyrverkeri i mörkret.

Landet markerar stolt vad det har uppnått, både de teknologiska framgångarna i Israel och att det judiska folket för första gången på 2 000 år är någorlunda samlat igen.

Under dagen på *Självständighetsdagen* brukar de flesta museer ha gratis entré och dessutom flyger det israeliska flygvapnet i kortege, medan väldigt många israeler är upptagna med sitt grillkött och gläder sig över dagen.

Andreas Johansson